

CARAGIALE ȘI ... LA TORONTO

Dan MICU

Cu bucurie sinceră

30 ianuarie 2003... 141 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale.

Aici, în Toronto, în urmă cu câteva săptămâni, în comunitatea românească s-au făcut schimburi febrile de e-mailuri, telefoane, opinii și speranțe pe un subiect foarte neobișnuit. Se spunea că s-a înființat primul teatru românesc din Toronto.

Teatrul anunțase prima reprezentație chiar pentru seara zilei de 30 ianuarie: *O seară la lunion* de Tatiana Ivan și *O noapte furtunoasă* de Ion Luca Caragiale în direcția artistică și scenografia maestrului Amatto Checiulescu.

Împins de curiozitate, puțin sceptic, am sunat la unul dintre telefoanele celor care distribuiau bilete și, împreună cu soția, am hotărât să mergem și noi la Union. Cum vremea „comediilor nemțești” a trecut de mult, ne-am zis că o să înțelegem și noi ceva.

Ca să fiu sincer, am cumpărat biletele (la un preț mai mult decât decent) convins de entuziasmul lui Cozma, doamna care răspunsese la telefonul cu pricina. Am stabilit un loc de întâlnire, dimineața devreme când și-a dus fetița la grădiniță... (și aici timpul e prețios). Am plătit biletele, dar curios, deh, întreb de teatru.

Ei bine, pe un ger de -20 de grade, Iulia (absolventă a Universității „Al. I. Cuza” din Iași) mi-a povestit mai bine de 30 de minute cum a luat ființă teatrul, din inițiativa doamnei Tatiana Ivan și a maestrului Amatto Checiulescu. Actorii, aproape în exclusivitate, sunt amatori. Au repetat vreme de aproape un an, și-au cumpărat costume și decoruri, și-au rupt de la gură, iarna-vara, timpul și resursele financiare necesare repetițiilor și primei reprezentații ale teatrului. Cum spuneam, Iulia m-a convins: mergem la teatru. Nu ne mai îndurăm să plecăm la treburile noastre, eu de ascultat, iar Iulia de povestit.

Și a venit și seara reprezentației... Lume multă, sala plină ochi. Mulți dintre noi veneam direct de la serviciu. S-au servit dulciuri, cafea și răcoritoare... seară de gală în toată regula.

Să vă spun drept, am pășit în sală cu convingerea că merită să participăm la nașterea unui teatru care, poate mâine, ne va încânta serile bătrâneților noastre sau ale copiilor noștri. Ne spuneam, însă, că nimeni nu îi poate egala pe corifeii teatrului românesc de ieri și că va trebui, firește, să fim indulgenți.

Ei bine, cu bucurie sinceră în suflet și cu lacrimi în ochi, vă mărturisesc că m-am înșelat. Care indulgență „mon cher”? Au fost ex-tra-or-di-nari!

Prima parte a spectacolului a fost *O seară la lunion* de Tatiana Ivan, cu „colaje” scurte din *Five o'clock*, *CFR*, *D'ale Carnavalului*, *Revolutionara* și *O scrisoare pierdută*. Cătălin Ivan, în rolul lui Nenea Iancu-comentator, ne-a purtat de mână cu delicatețe de-a lungul momentelor acestui act de cultură,

patriotic, entuziast și de inimă bună: Și cum scria domnia sa în programul spectacolului:

„Sunt două feluri de activități ce sunt împărtășite: unele ajută supra viețuirii, altele sporesc calitatea vieții. Devenim o comunitate atunci când împărtășim sentimente și idei ce ne ridică deasupra condiției de simplă supraviețuire. Altfel spus, devenim oameni numai în sfera culturii”.

Am râs și am plâns de emoție și bucurie în ritmul muzicii și dansului pe „versuri” de Caragiale: cu *Mitică* (Adrian Otoi), *Mița Baston* și *Mița Protopopescu* (Iulia Cozma), *Mândica* (Andreea Diaconescu), *Madame Popescu* (Mady Maywurm), *Didina Mazu* și *Tincuța* (Camelia Dan), *Crăcănel* și *Cetățeanul turmentat* (Grigore Cubaldu), *Pampon* și *Ceferistul* (Dan Fasie); *Madame Ionescu* (Liana Stanca), *Coana Joița* (Mariana Râmniceanu), *Nae Girimea* și *Tipătescu* (Lucian Fetilă).

Tracul actorilor a dispărut vizibil în câteva minute de la începerea spectacolului. Actorii (îmi face plăcerea să repet termenul) au făcut pe deplin dovada talentului, pasiunii și dragostei lor față de teatru. M-am dojenit pentru neîncrederea mea și mi-a fost tare ciudă că am uitat acasă, poate din același motiv, aparatul de fotografiat.

Costumele au fost alese și aranjate cu gust și inventivitate de către Nicu Atudosi.

La pauză ardeam de nerăbdare să văd și *O noapte furtunoasă*. Ei bine, dragilor, spectacolul a continuat în nesfârșitele aplauze ale întregii săli. Amatto Checiulescu (*Jupân Dumitrache*) și Adrian Otoi (*Nae Ipingescu*) ne-au făcut să uităm că suntem la un teatru de amatori. Numai în sala Atelier a Naționalului m-am mai simțit așa ca acasă, destins și parcă într-un dialog continuu, în care publicul și actorii se privesc reciproc, comunică și își pun inima unii în palmele altora, pentru frumos și puțină fericire.

Andreea Diaconescu (*Veta*) și Camelia Dan (*Zița*), două domnișoare frumoase foc, cu talent și har au făcut deliciul celor ce preferă pictura renascentistă, dar și drama. M-am întrebat de ce regizorul a dorit să lustruiească așa de mult caracterul îndoielnic al eroinei piesei. Am înțeles aproape de terminarea spectacolului ca dragostea pentru teatru, pasiunea pentru propriul rol au făcut ca totul să strălucească de culoare, frumos, gingășie și adevărat profesionalism.

Stângăciile, dacă au fost, s-au risipit repede și transformat în siguranță și încredere. *Chiriac* (Andrei Zodin), a făcut o pereche foarte potrivită cu Veta, iar Camil Coajă (*Rică Venturiano*) ne-a reamintit de așa-zisa stângăcie a lui Beligan din filmul *O noapte furtunoasă*, turnat prin anii '40, în timp ce dulcica de Iulia Cozma (*Spiridon*) a dat multă culoare și istețime rolului, cu talent și... nu exagerez deloc, profesionalism.

Aș mai avea de adăugat numai câteva cuvinte: am fost deosebit de impresionați de spiritul de echipă al trupei de actori, de felul în care își „centrau” replicile și se susțineau reciproc în părțile mai dificile ale piesei. De fapt, asta a și fost: o echipă tânără de actori, indiferent de vârsta fiecăruia, cu inima mare și bună... care ne-au încântat pe ... „versuri” de Caragiale, de ziua lui Caragiale.

Am plecat spre casă ținându-mi strâns soția de mână, fericiți că am petrecut o seară minunată.